

FORUS ENERGIGJENVINNING 2 AS
Forusbeen 202 (JE)
4313 Sandnes

Oslo, 17. oktober 2022

Deres ref.:
Olav Helge Hogstad

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2020/15486
2022.0013.miljodir

Saksbehandler:
Rune Aasheim

Rapport etter tilsyn 11.-13. oktober 2022

Denne rapporten omhandler forhold som ble avdekket under et tilsyn hos Forus Energigjenvinning 2 AS (heretter kalt Forus Energigjenvinning) (virksomhetsnummer: 993604283).

Rapporten består av fire deler:

- Del 1: Resultatet av tilsynet, og hva dere må gjøre
- Del 2: Miljødirektoratets vurdering og begrunnelse
- Del 3: Informasjon om tilsynet
- Del 4: Annen informasjon

Del 1: Resultatet av tilsynet, og hva dere må gjøre

Denne delen gir en oversikt over resultatet av tilsynet og hva dere må gjøre til gitte frister. Nærmere beskrivelse er gitt i [del 2](#).

Miljødirektoratet avdekket avvik som dere må rette snarest

Miljødirektoratet avdekket følgende avvik under tilsynet:

- Avvik 1: Beskrivelse av måleprogrammet er ikke utarbeidet
- Avvik 2: Lagringen av enkelte typer farlig avfall har noen mangler

Avvik er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Vi ser alvorlig på avvik 1.

Forus Energigjenvinning må snarest rette opp avvikene. Dere må sende Miljødirektoratet en skriftlig tilbakemelding som viser hvordan avvikene er rettet innen 1. desember 2022.

Miljødirektoratet påpeker anmerkninger

Vi har følgende anmerkninger:

- Anmerkning 1: Virksomhetens oppfølging av ROS-analysen kan forbedres
- Anmerkning 2: Virksomhetens oppfølging av avvikshendelser kan forbedres
- Anmerkning 3: Beregningen av støybidraget fra virksomheten til omgivelsene kan forbedres for tydeligere å vise at støygrensene i tillatelsen blir overholdt

Anmerkning er et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Dere må betale gebyr

Forus Energigjenvinning må betale et gebyr på 140 100 kr for tilsynet.

Vi ber om tilbakemelding fra dere på epost

Vi ber om at dere sender all skriftlig tilbakemelding til post@miljodir.no ved Rune Aasheim. Merk svaret med saksnummer 2022/3623 og tilsynsnummer 2022.0013.miljodir.

Del 2: Miljødirektoratets vurdering og begrunnelse

Avvik 1: Beskrivelse av måleprogrammet er ikke utarbeidet

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for avfallsforbrenningsanlegg Forus Energigjenvinning 2 AS, punkt 12.1 "Måling og beregning av utslipp"

Beskrivelse av krav

Tillatelsen, punkt 12.1 inneholder krav om at Forus Energigjenvinning skal ha et måleprogram som inngår i virksomhetens dokumenterte internkontroll.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Programmet skal beskrive både prøvetaking, analyser og beregninger, herunder:

- prøvetakings- og analysemetoder
- valg av måleperioder
- beregningsmodeller og utslippsfaktorer
- vurdering av usikkerhet i målingene

Virksomheten gjennomfører målinger av utslipp til luft av CO, NO_x, SO₂, HCl, HF, TOC og støv med kontinuerlige måleinstrumenter. To ganger pr. år utfører et akkreditert målefirma manuelle utslippsmålinger av de samme komponentene, og i tillegg målinger av metaller og dioksiner.

Forus Energigjenvinning har ikke beskrevet disse utslippsmålingene i et måleprogram.

Avvik 2: Lagringen av enkelte typer farlig avfall har noen mangler

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for avfallsforbrenningsanlegg Forus Energigjenvinning 2 AS, punkt 10 "Avfall fra driften av anlegget"
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften), § 11-5 "Forsvarlig oppbevaring mv. av farlig avfall"

Beskrivelse av krav

Tillatelsen, punkt 10.1 inneholder krav om at all håndtering av farlig avfall skal skje i overensstemmelse med gjeldende regler fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, herunder avfallsforskriften.

Avfallsforskriften § 11-5 inneholder krav om at farlig avfall skal tas hånd om på en forsvarlig måte. Dette innebærer blant annet at alle som oppbevarer farlig avfall skal gjennomføre nødvendige tiltak for å unngå fare for forurensning.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Forus Energigjenvinning har to lagersteder for farlig avfall. Det ene stedet er to utendørs regntette kasser utenfor tømmehallene for blant annet malingrester, batterier, oljer, og spraybokser. Det andre stedet er tønner for spillolje på gulvet innendørs ved ovn 2. Disse lagerstedene mangler oppsamlingsanordninger som skal redusere risikoen for at eventuelle lekkasjer av farlig avfall havner i grunnen eller i avrenningsvannet.

Større lekkasjer fra tønnene med spillolje i ovnshallen, f.eks. som følge av påkjørsel, vil havne i en oljeutskiller. Oljeutskillerne er ikke laget for å håndtere større oljeutslipp, og er derfor dårlig egnet som sikkerhetsbarrierer for slike utslipp. For lagerområdet ved tømmehallene vil eventuelt søl kunne renne til overvannsnett.

Anmerkning 1: Virksomhetens oppfølging av ROS-analysen kan forbedres

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Forus Energigjenvinning har utarbeidet en Risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS), sist revidert 16. juni 2022. Analysen oppfylder kravene til miljørisikoanalyse i tillatelsen. ROS-analysen blir gjennomgått og oppdatert hvert år.

Tiltaksoversikt

Kapittel 7 i ROS-analysen inneholder en tiltaksliste som viser pågående og gjennomførte risiko-reducerende tiltak. Tiltakene er koblet mot hendelsesregisteret i kapittel 6. Det er uklart hvilke tiltak som er gjennomført og hvilke som er planlagt gjennomført.

Endrede produksjonsforhold

I juli 2022 ble deler av IVAR ettersorteringsanlegg for avfall (ESA) ødelagt av brann. Dette medførte at leveringen av ferdigsortert avfall til Forus Energigjenvinning opphørte. Inntil ESA er

gjenoppbygd, vil Forus Energigjenvinning motta usortert husholdningsavfall direkte. På initiativ fra et forsikringsselskap har virksomheten vurdert risikoen ved direkteleveranser av husholdningsavfall.

Forus Energigjenvinning kan med fordel selv vurdere om slike endringer i produksjonsforholdene gir grunnlag for oppdatering av risikovurderinger.

Anmerkning 2: Virksomhetens oppfølging av avvikshendelser kan forbedres

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Forus Energigjenvinning bruker systemet "Industridata" for blant annet å registrere og følge opp avvikshendelser. I systemet blir avvikshendelser registrert og ansvarlige for avvikshåndteringen og tiltak angitt. Hver 14. dag blir registrerte avvik gjennomgått i ledermøter.

Virksomheten kan forbedre oppfølgingen av avvikshendelser ved følgende endringer i rutine:

Årsaker og tiltak

- Avvikssystemet gir mulighet for å legge inn årsaker til avvikshendelser, strakstiltak og påfølgende tiltak. Virksomheten kan vurdere om de i større grad skal benytte muligheten til å legge inn årsaker og påfølgende tiltak.

Frister for gjennomføring av tiltak

- Ved registrering av avvik setter avvikssystemet automatisk en frist for gjennomføring av tiltak for å utbedre avviket. Virksomheten kan i større grad vurdere å oppdatere fristene manuelt ved behov.
- Varslingsdelen i avvikssystemet kan bli benyttet for å varsle tiltaksansvarlige når frister går ut.

Lukking av avvik

- Virksomheten kan forbedre rutine for å kontrollere at ferdigstilte avvik blir lukket

Omfang av hendelser som blir registrert i avvikssystemet

- Avvik fra myndigheters tilsyn og ulovlige utslipp kan inkluderes i avvikssystemet

Anmerkning 3: Beregningen av støybidraget fra virksomheten til omgivelsene kan forbedres for tydeligere å vise at støygrensene i tillatelsen blir overholdt

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Tillatelsen inneholder grenseverdier for virksomhetens bidrag til støy ved omkringliggende boliger, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, skoler, barnehager og rekreasjonsområder.

Støygrensene er 50 dB(A) på dagtid mandag-fredag, 40 dB(A) om natten og 45 dB(A) om kvelden og helgedager.

Forus Energigjenvinning har i september 2022, ved hjelp av en konsulent, beregnet bidraget fra virksomheten til støy i omgivelsene. Beregningene viser støynivåer i 5 dB(A)-intervaller fra

55-75 dB(A). Støynivåene er vist ved måleparameteren L_{den} som er gjennomsnittsstøy i døgnet, hvor støy om kvelden og natten er tillagt henholdsvis 5 og 10 dB(A).

Beregningen av støy i omgivelsene vil vise tydeligere om grensene i tillatelsen blir overholdt, hvis tillatelsens støygrenser angis i støykartene.

Vedtak om gebyr

Miljødirektoratet vedtar at Forus Energigjenvinning må betale et gebyr på 140 100 kr for tilsynet. Dette tilsvarer sats 3 for flerdagstilsyn og er gitt på bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk. Vedtaket er gitt med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-8.

Dere vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen.

Miljødirektoratet er pålagt å ta gebyr for tilsyn på forurensningsområdet. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Vi viser til varsel om gebyr 26. januar 2022 og til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Dere har rett til å klage

Vedtaket om gebyr kan påklages, jf. § 28 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og sendes til Miljødirektoratet innen tre uker fra dette brevet ble mottatt. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsatt ovenfor må betales inn. Dersom vi tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

Del 3: Informasjon om tilsynet

Gjennomføring av tilsynet

Tilsynet er gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Vår hjemmel til å føre tilsyn er forurensningsloven § 48. Rapporten gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av Forus Energigjenvinning sitt miljøarbeid eller miljøstatus.

Tilsynet er en del av Miljødirektoratets risikobaserte tilsyn.

Tilsynet ble gjennomført som en revisjon. En revisjon er en systematisk kontroll av virksomhetens styringssystem. En revisjon omfatter gjennomgang av virksomhetens relevante dokumentasjon, intervjuer og verifikasjoner.

Revisjonen omfattet følgende aktiviteter:

- Åpningsmøte: Informasjon fra Miljødirektoratet om gjennomføringen av revisjonen
- Intervjuer og verifikasjoner.
- Avsluttende møte: Oppsummering med presentasjon av resultatene.

Fra Miljødirektoratet deltok

- Rune Aasheim
- Arnstein Flatlandsmo
- Ingrid Torsnes

Fra Forus Energigjenvinning deltok Olav Helge Hogstad som kontaktperson for virksomheten.

Anlegg kontrollert

Følgende anlegg tilhørende Forus Energigjenvinning ble kontrollert under tilsynet:

- Forus Energigjenvinning 2 AS, linje 1 og 2, Sandnes

Tema kontrollert

Følgende tema ble kontrollert knyttet til Forurensende aktivitet:

- Internkontroll
 - miljørisikovurdering
 - avviksbehandling
- Håndtering av avfall
- Måleprogram
- Utslipp til luft
- Støy
- Lukt

Regelverk

Tilsynet omfattet følgende regelverk:

- Tillatelse etter forurensningsloven, gitt 4. september 2018, sist endret 4. september 2020
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)

Fremlagt dokumentasjon

Fremlagt dokumentasjon som ble benyttet for å verifisere faktiske forhold under tilsynet:

- Risiko- og sårbarhetsanalyse, sist revidert i 2022
- Rapport: Strategisk støykartlegging 2022 for Forus Energigjenvinning AS
- Egenkontrollrapport 2021 for Forus Energigjenvinning 2 AS, linje 1 og 2
- Prosedyre: Mottak og kontroll av avfall (stikkprøvekontroll), sist revidert 3/10-2022
- Prosedyre: Mottak og kontroll av farlig avfall, sist revidert 3/10-2022
- Prosedyre Avviksbehandling, sist revidert 5/5 2022

Del 4: Annen informasjon

Rapporten vil være offentlig tilgjengelig

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via Miljødirektoratets postjournal på miljodirektoratet.no, i tråd med offentlighetsloven.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Einar Knutsen
seksjonsleder

Rune Aasheim
tilsynsleder

Kopi til:

- Statsforvalteren i Rogaland
- Sandnes kommune

Vedlegg

Deltagere ved Miljødirektoratets revisjon ved Forus Energigjenvinning 2 AS, 11-13. oktober 2022

I tabellen under har vi satt opp en oversikt over funksjonene til de personene som deltok under åpningsmøtet, intervjuene og sluttmøtet.

Funksjon	Åpningsmøte	Intervju	Sluttmøte
Daglig leder	X	X	X
Drift- og vedlikeholdsleder	X	X	X
Assisterende drift- og vedlikeholdsleder	X	X	X
Driftsleder Høyspent	X	X	X